

[Arbejds- og socialministeren.]

disse mere almindelige uddannelsesmæssige problemer, før arbejdsmarkedskommissionen har fuldendt sine overvejelser. Som jeg allerede har sagt, er de i forslaget fremdragne spørgsmål, der jo er inspireret af de betragtninger, som er fremsat i ungdomskommissionens betænkning „Ungdommen og arbejdslivet“, tildels af meget betydelig rækkevidde, men jeg er selvfølgelig villig til at forhandle om problemerne sammen med det udvalg, der formentlig vil blive nedsat til behandling af forslaget.

Per Hækkerup: Jeg vil gerne have lov at takke den højtærede minister for bemærkningerne til det af mig fremsatte lovforslag, hvoraf i hvert fald nogle må siges at være imødekommende. Det gælder spørgsmålet om 18 års grænsen, hvor jeg er glad for, at ministeren erkendte, at det havde vist sig på forskellige områder, at den beskyttelse, som lærlingeloven fastslår for læreforhold, der indgås før lærlingenes fyldte 18. år, bør udvides til at omfatte lærlinge, hvis læreforhold indgås efter denne alder. Jeg er enig med ministeren i, at dette naturligvis i første række sigter til beskyttelsesreglerne med hensyn til uddannelsen. Når ministeren siger, at dette spørgsmål må ses i forbindelse med, hvad vor lovgivning iøvrigt fastsætter om 18 års aldersgrænsen, kan jeg også erklære mig indforstået med, at man naturligvis i overvejelserne må tage hensyn til dette, men jeg vil dog gerne fastslå, at lærlingeloven er en selvstændig lov, der behandler et bestemt afgrænset område af erhvervslivets uddannelsesforhold. Det må derfor i første række være de saglige hensyn til den pågældende uddannelse og de pågældende unge og de pågældende erhverv, der er afgørende, men det er klart, at vi gerne vil være med til i et udvalg at se nærmere på, hvorvidt disse regler er i overensstemmelse med andre regler i lovgivningen, hvor man opererer med 18 års aldersgrænsen.

Ministeren gjorde nogle bemærkninger vedrørende vort forslag om lønfastsættelsen og sagde her, at det aldeles fremherskende princip i Danmark for fastsættelse af lønnen var dette, at det var overladt til organisationerne. Det bygger vort forslag også på. Må jeg have lov til at minde om, at forslaget lyder således — det er afsnittet om den anden affattelse af § 4, stk. 1 —:

„I fag, hvor der findes en gennemkolektiv overenskomst eller anden overenskomst mellem fagets arbejdsgiver- og arbejderorganisationer fastsat løn,

skal mindst denne løn betales lærlinge i faget.“

Det er det hovedsynspunkt, vi bygger på. Kun i det tilfælde, hvor der ikke gennemkolektiv eller anden overenskomst er fastsat løn for de pågældende lærlinge, har lovgivningsmagten jo forudsat en anden form for løsning af dette spørgsmål, og vi peger på, at denne løsning erfaringsmæssigt har vist sig ikke at være effektiv. Vi foreslår derfor, at der på dette område sker en effektivisering, så at man virkelig kan få gennemført en ændring af lærlingenes løn- og dyrtidsvilkår, som for en række fags vedkommende ikke er tilfredsstillende. Det er klart, at vi er helt indstillet på, at dette må ske i overensstemmelse med de pågældende faglige organisationer.

Jeg er endvidere glad for ministerens bemærkninger om ferien og glad for at høre, at dette spørgsmål er under overvejelse, og at ministeren ser med sympati på, at der også for lærlingenes vedkommende sker en forlængelse af ferien til de 3 uger. Det føles — og det har jeg givet udtryk for i fremsættelsestalen — som en naturlig konsekvens af mæglingsforslagets vedtagelse, at man også for denne gruppe af arbejdere, de unge arbejdere, som måske i ganske særlig grad har en 3 ugers ferie behov, gennemfører en sikring af denne.

Ministeren var derimod betydelig mere reserveret overfor spørgsmålet om dagsskolen. Jeg skal erkende, at loven indeholder en mulighed for, at der kan gennemføres dagsskole, hvis man i det pågældende fag mellem de to arbejdsmarkedsgorganisationer kan nå til enighed om det, men erfaringen har også vist os, at det kun i meget ringe grad har været muligt, og når vi ser på, hvorledes det almindelige beskyttelsessynspunkt overfor unge har vundet stadig større anerkendelse, tror jeg ikke vi kan komme udenom, at her er der et felt, hvor vi i forhold til andre områder i dansk lovgivning må siges at være langt tilbage, og hvor vi i sammenligning med udlandet på tilsvarende måde kan fastslå, at vi er langt tilbage i udviklingen. Danmark har den tvivlsomme ære, såvidt jeg har fået oplyst, at være det land, som i størst udstrækning anvender aftenskole og i mindst udstrækning har gennemført dagsskoleprincippet, og det gælder, selvom vi sammenligner med lande, hvor forholdene rent objektivt må erkendes at være betydelig vanskeligere end hos os. Nu skal jeg erkende, at en sammenligning mellem Danmark og andre lande vanskeliggøres ved, at forholdene med hensyn til uddannelsens karakter ikke altid